

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים לפני כב' השופט דניאל טפרברג

רמ"ש 18-01-29472 ליאמין נ' פלוני ואח'

המבקשת	אסתר ליאמין
	ע"י ב"כ עו"ד א. שטכלברג ואח'
	נגד
משיבים	1. פלוני - חסוי
	ע"י ב"כ עו"ד תמר ברש אבירם
	2. היועץ המשפטי לממשלה

פסק דין

1
2

3 לפניי בקשת רשות ערעור על שתי החלטות שניתנו על ידי בית המשפט לענייני משפחה
4 בירושלים (כב' השופט פ' גורודצקי), שניתנו במסגרת ת"ע 31394-08-15: החלטה מיום
5 28.12.17 והחלטה מיום 2.1.18, וזאת בהסתמך על החלטה שניתנה ביום 22.11.17.

6 רקע עובדתי

7 ביום 11.06.2008 נערכה צוואת גב' גולדה (להלן: המנוחה), במסגרתה הורישה המנוחה את
8 כל רכושה למבקשת – חברתה של המנוחה.

9 המנוחה נפטרה ביום 4.1.15 כשהיא גרושה והותירה בן יחיד (המשיב 1; להלן – המשיב),
10 אשר מונה לו אפוטרופוס ביום 21.8.13.

11 המבקשת הגישה ביום 18.1.15 בקשה לרשם לענייני ירושה לקיום צוואתה של המנוחה.
12 בעקבות תגובת בא כח היועמה"ש והתנגדות שהוגשה על ידי המשיב, הועברה הבקשה לדיון
13 בפני בית משפט קמא (להלן: ההליך). המשיב הגיש את ההתנגדות לקיום הצוואה משני
14 נימוקים-כשרות המנוחה והשפעה בלתי הוגנת.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים לפני כב' השופט דניאל טפרברג

רמ"ש 18-01-29472 ליאמין נ' פלוני ואח'

1 במסגרת ההליך הורה בית משפט קמא בדיון שהתקיים בפני מותב אחר (כבוד סגן הנשיא
2 דאז השופט מנחם הכהן) ביום 13.11.16 על הגשת חוות דעת רפואיות מטעמו של המשיב,
3 הנוגעות לכשירות המנוחה לצוות, וחוות דעת כזו הוגשה ביום 28.11.16.
4 מנגד הגישה המבקשת חוות דעת רפואית מטעמה ביום 9.4.17.
5 בדיון מיום 20.4.17 ניסה בית משפט קמא להביא הצדדים להסכמה אולם הדבר לא עלה
6 יפה.
7 במסגרת דיון זה קבע בית משפט קמא כי באם הצדדים לא יודיעו על הסכמה יועבר המשך
8 הדיון בתיק למותב אחר.
9 משלא השכילו הצדדים להגיע להסכמה הועבר התיק להמשך בפני מותב אחר ודיון קד"מ
10 נקבע ליום 22.11.17.
11 בדיון זה הורה בית משפט קמא על מינוי מומחה רפואי מטעמו, הגם קיומן של חוות
12 דעת מטעם כ"א מהצדדים, כאשר כ"א מהצדדים נתבקש להגיש טיעונים בכתב בדבר
13 המסמכים שיש להעביר למומחה.
14 המבקשת במסגרת טיעוניה הביע התנגדותה למינוי מומחה מטעם בית המשפט בשלב זה,
15 וטענה כנגד פסילת חוות הדעת המומחה מטעמה. לשיטתה, על ההליך חל סעיף 8(ה) לחוק
16 בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995 (להלן: החוק), הקובע כי: **"הוראות סעיף זה**
17 **לא יחולו על תובענה לפי חוק הירושה, התשכ"ה-1965, שעילתה אינה סכסוך בתוך**
18 **המשפחה"**. לשיטת המבקשת, עילת הסכסוך בענייננו אינה נכנסת להגדרה של "סכסוך
19 בתוך המשפחה", ועל ההליך להתנהל מבחינה דיונית כמו כל הליך אזרחי.
20 לפיכך טענה המבקשת כי יש להחיל על ההליך את תקנות סדר הדין האזרחי כבכל תיק
21 אזרחי ולא את התקנות החלות במסגרת בית המשפט לענייני משפחה וזאת כאמור בסעיף
22 8(ה) לחוק, וכי יש להשהות מינוי המומחה מטעם בית המשפט עד לסיום מסכת הראויות
23 כולל חקירות המומחים מטעם הצדדים.
24 מנגד טען המשיב כי הטיעונים חרגו מהחלטת בית המשפט, ולגופו של עניין טען כי אין
25 להחיל את סעיף 8(ה) לחוק מאחר ומדובר בהליך שעילתו "סכסוך בתוך המשפחה"

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים לפני כב' השופט דניאל טפרברג

רמ"ש 18-01-29472 ליאמין נ' פלוני ואח'

1 בהחלטה מיום 28.12.17 קיבל בית משפט קמא את עמדת המשיב וקבע, כי מעצם הדרת בן
2 משפחה מהירושה באמצעות צוואה לטובת מי שאינו בן משפחה יש משום "סכסוך בתוך
3 המשפחה" ועל כן סעיף 8(ה) לחוק אינו חל וממילא ההחלטה בדבר מינוי מומחה מטעם בית
4 משפט שרירה וקיימת.

5 בהתייחס לשאלת כשירות המנוחה, ובהתאם לתקנה 258יב לתקנות סדר הדין האזרחי,
6 התשמ"ד-1984 (להלן: תקנות סדר הדין), הורה בית משפט קמא על מינוי מומחה מטעם
7 בית המשפט, תוך מתן הוראה על הוצאת חוות הדעת הרפואיות שהוגשו מטעם בעלי הדין
8 בהתאם לסעיף 8(ג) לחוק, הקובע כי: "מונה מומחה או יועץ מטעם בית המשפט, לא יהיה
9 בעל דין רשאי להביא עדות נוספת של מומחה מטעמו, אלא ברשות בית המשפט".

10 בהתאם לכך נקבע גם כי חוות הדעת מטעם הצדדים לא יוגשו לעיון המומחה שמונה מטעם
11 בית המשפט.

12 על החלטות אלו הגישה המבקשת בקשה לרשות ערעור.

13 טענות המבקשת

14 שגה בית משפט קמא, עת סיווג את ההליך כסכסוך ירושה שעילתו "בתוך המשפחה"
15 ובהתאם לכך הורה על מינוי מומחה מטעמו ועל הוצאת חוות הדעת הרפואיות מתיק בית
16 המשפט.

17 ראשית, במסגרת ניהול ההליך כבר נקבע ביום 13.11.2016 ע"י כב' השופט מ' הכהן שדן
18 בתיק קודם לכן, על הגשת חוות דעת הרפואית מטעם המשיב ומנגד הגשת חוו"ד רפואית
19 מטעם המבקשת. מכאן שבית משפט קמא במותב קודם סבור היה, כי כללי הדיון האזרחי
20 ה-"רגילים" חלים על ההליך.

21 שנית, אין, ולא היה כל סכסוך משפחתי שעמד ברקע סכסוך הירושה. למעשה, אף בית
22 משפט קמא ציין זאת בעמ' 4 שו' 6 להחלטה. לטענת המבקשת: "לא ניתן לקבל את הגישה,
23 כי כל עריכת צוואה המדירה הלכה למעשה יורשים לפי חוק, או המפחיתה מחלקם, יוצרת
24 כשלעצמה "סכסוך משפחתי" המחיל את ס' 8 לחוק" (פיסקה 13. לבר"ע).

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים לפני כב' השופט דניאל ספרברג

רמ"ש 18-01-29472 ליאמין נ' פלוני ואח'

1 עוד טוענת המבקשת, כי שגה בית משפט קמא עת מינה מומחה מטעמו עובר לשמיעת
2 הראיות השונות בתיק, והלינה על כך שבית המשפט אסר את העברת חוות הדעת הפרטיות
3 לעיון המומחה מטעם בית המשפט.

4 כפי שיפורט בהמשך, לא מצאתי להידרש לשאר נימוקי המבקשת בבקשת רשות הערעור.

5

6 תשובת המשיב 1

7 החלטת בית המשפט קמא ראויה וצודקת.

8 עצם הוראת הצוואה לפיה בחרה המנוחה שלא להוריש לבנה דבר, מלמדת על סכסוך
9 במשפחה בין המנוחה למשיב (פס' 45 לתשובה). עוד טוען המשיב: "ברי כי התנגדות לקיום
10 צוואה תחשב כמי שנולדה בשל סכסוך משפחתי גם אם אין זיקה בין בעלי הדין היריבים,
11 ובלבד שלאחד מהם יש זיקה משפחתית למנוח" (פס' 23 לתשובה).

12 בנוסף, טען המשיב כי לא נכון יהיה להעביר לעיון המומחה מטעם בית המשפט את חוות
13 הדעת הרפואיות מטעם הצדדים, על מנת לשמור על אובייקטיביות המומחה.

14 תשובת המשיב 2

15 היועץ המשפטי לממשלה (המשיב 2), בתגובתו סבור גם הוא כי דין הבקשה להידחות. מינוי
16 מומחה על-ידי בית המשפט יכול להיעשות בכל שלב, והיקף החומר שיימסר למומחה נתון
17 לשיקול דעת בית משפט קמא.

18 דווקא לנוכח קיומן של חוות דעת סותרות בהסתמך על חומרים שאינם רפואיים, מינוי
19 מומחה מטעם בית המשפט בנסיבות אלו הינו ראוי ונכון ויש בו כדי ליעל הדיון.

20 בהתייחס לשאלה האם עסקינן בסכסוך שעילתו בתוך המשפחה, סבור המשיב 2 כי התשובה
21 לכך חיובית. לגישת המשיב 2: "... כל התנגדות שמקורה בהדרתו של יורש על פי דין מכוח
22 צוואה מהווה סכסוך בתוך המשפחה, יהיה הזוכה אשר יהיה" (פס' 43 לתשובה).

23 לשיטתו, דיני הירושה הינם ענף של דיני משפחה ולפיכך כל מחלוקת באשר לזכות ההורשה
24 בין על פי דין ובין על פי צוואה, מהווה "סכסוך בתוך המשפחה" שאין לנהוג בה סדר דין
25 שונה על פי הזהות של המתדיינים.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים לפני כב' השופט דניאל טרברג

רמ"ש 18-01-29472 ליאמין נ' פלוני ואח'

1 כל צוואה המדירה בן משפחה מזכויותיו על פי דין יוצרת "סכסוך בתוך המשפחה" ואין
2 משמעות אם היה סכסוך קודם אם לאו.
3 החלת סדר דין שונה על פי זהות המתדיינים, להבדיל מסוג העניין, תגרור אי וודאות
4 משפטית.

5

6

7

דיון והכרעה

8 לאחר שעיינתי בבקשה ובתשובות ואף בתיק בית משפט קמא, החלטתי לדון בבקשה כאילו
9 ניתנה רשות ערעור והוגש ערעור על פי הרשות שניתנה ולקבל הערעור חלקית, כמפורט
10 להלן.

11 בית משפט קמא קבע בהחלטתו, כי עילת סכסוך הירושה מושא הבקשה הינה "בתוך
12 המשפחה", גם אם לא היה כל סכסוך קודם בין המשיב למנוחה, עובר להגשת הבקשה.

13 גם בתשובת המשיבים, לא נטען דבר על סכסוך כלשהוא בין המשיב לבין אמו המנוחה. את
14 קיומו של "סכסוך", לומדים המשיבים מעצם הדרתו של המשיב מהצוואה.

15 מסקנה זו, לטעמי, מרחיקת לכת.

16 בהגדירו את המושג "תובענה...שעילתה סכסוך בתוך המשפחה", ציין כב' השופט א' ברק:

17 "מתי נאמר כי אופיו המשפחתי של הסכסוך תרם תרומה

18 משמעותית לגיבושה של עילת התביעה? התשובה הינה, כי יש

19 לאתר את גורמי הסכסוך השונים תוך בחינת השאלה אם לגורמים

20 המשפחתיים הייתה השפעה נכבדה וחשובה להיווצרותה של עילת

21 התביעה. בעניין זה ניתן לסמוך על כמה הנחות... " (רע"א 6558/99

22 חבס נ' חבס, פ"ד נד(4) 337, 342-343 (2000), בפס' 11).

23 הפועל היוצא הוא, כי מקום בו אין קרבה משפחתית בין בעלי הדין, סכסוך שעילתו "בתוך

24 המשפחה" לא קם וגם לא היה. בעניין זה אינני מקבל את העמדה כי מעצם הדרת המשיב

25 מהצוואה כבעניינינו, יש כדי לקבוע כי עסקינן בסכסוך משפחתי.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים לפני כב' השופט דניאל טפרברג

רמ"ש 18-01-29472 ליאמין נ' פלוני ואח'

1 כך ולשם הדוגמא בלבד נפליג אל מחוז רחוק, להבנת הדברים אותם טוענים המשיבים.
2 טול מקרה בו הבן – היורש – הינו איש עסקים מצליח, וברשותו נכסים חובקי עולם. כל
3 רכושה של האם – המורישה – הינו סכום כסף שאינו משמעותי כלל. את רכושה מורישה
4 האם בצוואה לשכנתה, עימה היא מיודדת שנים רבות. בצוואה מציינת האם כי היא אוהבת
5 את בנה אהבת נפש; אך מאחר ולבן יכולת כלכלית ניכרת, ורכושה זניח, רצונה לסייע
6 לשכנתה לאחר לכתה לבית עולמים. הבן מתנגד לצוואה בשל השגותיו על אופן התנהגות
7 השכנה כלפיו וכלפי אמו במהלך כל השנים. הייתכן לומר כי במקרה זה מעצם הדרתו
8 המוחלטת של הבן מהצוואה, נלמד כי עניין לנו ב-"סכסוך בתוך המשפחה"? אני סבור כי
9 התשובה לכך שלילית. במצב הדברים המתואר בוודאי שאין כל סכסוך בין הבן לאם,
10 ובוודאי שעילת הסכסוך היא בין השכנה ובין הבן, שאיננה "סכסוך בתוך המשפחה" (יובהר,
11 ויודגש, כי אין ב-"משל" זה כדי לקבוע את עמדת בית משפט זה, כי אם היה סכסוך בין הבן
12 לבין אמו המנוחה, הייתה ההתנגדות נכנסת להגדרה של "סכסוך בתוך המשפחה" והדבר
13 יובהר בהמשך).

14 גם כב' השופט שוחט בקבלו בקשת רשות ערעור בעניין תחולתו של סעיף 8(ה) לחוק, ציין:

15 "לגישתי, העובדה כי אחד מהצדדים לתובענה לפי חוק הירושה
16 אינו בן משפחה של המנוח, אין בה כדי לשלול אפשרות כי עילת
17 התובענה היא "סכסוך בתוך המשפחה"; כשם שאין העובדה כי
18 אחד מן הצדדים לתובענה הוא בן משפחה של המנוח, כדי לחייב
19 מסקנה כי עסקינן בתביעה שעילתה היא "סכסוך בתוך
20 המשפחה". שאלת התקיימותו של הריג הקבוע בסעיף 8(ה)
21 לחוק, לא יכולה לעלות ולקום רק לפי הקשר המשפחתי בי
22 הצדדים למנוח" (רמ"ש [מחוזי ת"א] 30063-09-14 ה.ל נ' ש.ו.
23 (פורסם בנבו, 16.11.2014).

24 אני מסכים לדברי כב' השופט שוחט כי העובדה שאחד מן הצדדים לתובענה הוא בן משפחה
25 של המנוח, אינה מחייבת את המסקנה שעילת התביעה היא "סכסוך בתוך המשפחה". אולם
26 איני רואי עין בעין עם החלק הנוסף של דבריו, לפיהם "סכסוך בתוך המשפחה" יכול

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים לפני כב' השופט דניאל טפרברג

רמ"ש 18-01-29472 ליאמין נ' פלוני ואח'

1 להתערורר גם בין צדדים שאינם בני משפחה. לדעתי די בכך שהצדדים לסכסוך אינם בני
2 משפחה כדי לקבוע כי אין מדובר בתביעה שעילתה "סכסוך בתוך המשפחה".
3 בענייננו, באתי לכלל מסקנה, כי ההליך בבית משפט קמא אינו "סכסוך בתוך המשפחה".
4 אילוזה של המבקשת שאינה בת משפחה של המנוחה ושל המשיב, להתדיין עם המשיב בבית
5 משפט לענייני משפחה בהתאם לסדרי הדין המיוחדים לבני משפחה תוביל לפגיעה דיונית
6 במבקשת שלא לצורך. יפים לכאן הדברים שנאמרו ברע"א 368/13 הרשות הפלסטינית נ'
7 **אירנה ליטבק**, פסקה 12 (23.4.2013):

8 "[...] סבורני כי חיובו של מי שאינו נמנה על "הגרעין הקשה" של
9 בני המשפחה להתדיין בבית המשפט למשפחה עלול "לקפחו"
10 לעומת מתדיין בבתי המשפט האזרחיים ולשלול ממנו מספר
11 יתרונות דיוניים וראייתיים העומדים לו בבתי משפט אלה.
12 הגמשת כללי הדיון ודיני הראיות לגיטימית כשמדובר בסכסוכים
13 משפחתיים "אמיתיים", על מנת שלבית המשפט למשפחה יהיו
14 כלים להתמודד עם סוג זה של סכסוכים ולהכריע בהם בדרך
15 התואמת את הבעייתיות המיוחדת להם. אך ככל שפוחתת
16 ה"משפחתיות" המעורבת בסכסוך ראוי לאפשר למתדיינים למצות
17 את זכויותיהם הדיוניות והראייתיות הלגיטימיות במסגרת
18 התדיינות אזרחית "רגילה" (דברי כב' השופט צ' זילברטל, בבע"מ
19 164/11 פלונית נ' פלוני (פורסם בנבו, 29.4.2012) פס' 18)).

20 אינני מקבל את עמדת המשיב 2 כי הדבר יגרור לחוסר וודאות משפטית.
21 אדרבא, המבחן של זהות המתדיינים הוא מבחן ברור, פשוט וחד ערכי המאפשר
22 להבחין האם מדובר בעילה הנובעת בסכסוך בתוך המשפחה אם לאו, ובהתאם
23 לכך לקבוע את סדרי הדין. דווקא עובדה זו תביא לוודאות משפטית ובית
24 המשפט לא ידרש לבחון האם היורש על פי דין - בן משפחה, שהודר מהירושה
25 באמצעות צוואה, הודר בשל סכסוך עם המוריש.

26 לא ברור כלל מדוע צריך מלכתחילה לגרור צד לסכסוך שאינו בן משפחה
27 להתנהל על פי סדרי דין הנהוגים במסגרת סכסוך משפחתי.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים לפני כב' השופט דניאל טרברג

רמ"ש 18-01-29472 ליאמין נ' פלוני ואח'

1 יש לציין כי מטרת הקמת בית משפט למשפחה באה לרכז את הסכסוך
2 המשפחתי בפני מותב אחד לצורך ייעול המערכת ואפשרות למתן פתרון שיטתי
3 וכולל בסכסוך המשפחתי.

4 לבית המשפט לענייני משפחה יש את המבט הרחב על כלל ענייני המשפחה
5 במטרה להביא לפתרון הסכסוך הכולל, כאשר לבית המשפט יש הכלים ושיקול
6 הדעת הדיוני שאין לבית משפט בהליך אזרחי.

7 למבקשת אין כל סכסוך משפחתי עם המשיב ולא עם המנוחה, ולא ברור מה
8 יתרמו סדרי הדין הנוהגים בבית משפט לענייני משפחה למי שאינו בן משפחה.
9 לכן במקרה זה זכאית המבקשת לנהל הליך ככל תביעה אזרחית אחרת ויש
10 להחיל בעניינה את סעיף 8(ה) לחוק.

11 יש לעשות הבחנה ברורה בין הסמכות העניינית שהוקנתה לבית המשפט לענייני
12 משפחה לבין המתכונת הדיונית של ההליך המתנהל בבית משפט זה.

13 מחד, מטרת המחוקק היה לרכז בבית המשפט לענייני משפחה את כל סכסוכי
14 הירושה ומאידך, המחוקק לא ראה מקום לפצל את סמכות השיפוט שבחוק
15 הירושה בין בני משפחה, לבין צדדים שאינם בני משפחה וביקש כי סכסוכים
16 אלה ידונו תחת קורת גג אחת (ראו סעיף 1(6)(ה) לחוק: **"לרבות תובענה**
17 **שעילתה סכסוך בקשר לירושה, יהיו הצדדים אשר יהיו"**; ודוק: סכסוך בקשר
18 לירושה" ולא הסכסוך בתוך המשפחה").

19 יחד עם זאת, המחוקק קבע מסלולים שונים שיתנהלו בבית המשפט לענייני
20 משפחה, בין סכסוך ירושה שעילתו בתוך המשפחה, לבין סכסוך ירושה שאין
21 עילתו בתוך המשפחה.

22 לגבי סכסוך ירושה, שעילתו בתוך המשפחה, ניתן לסטות מסדרי דין והראיות
23 מכוח סעיף 8(א) לחוק, מה שאין כן כאשר מדובר בסכסוך ירושה שעילתו אינה
24 בתוך המשפחה, סעיף 8(ה) לחוק הני"ל.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים לפני כב' השופט דניאל טרברג

רמ"ש 18-01-29472 ליאמין נ' פלוני ואח'

1 כך למשל סכסוך ירושה שעילתו בתוך המשפחה, יידון בדלתיים סגורות, בה
2 בעת סכסוך ירושה שעילתו אינה בתוך המשפחה ידון בדלתיים פתוחות, כאמור
3 בסעיף 68(ה)1 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984.

4 בעניין זה ראה עמדת כב' השופט גיפמן בתיק עזבונות (ת"א) 9880/00 **יעקב לזר**
5 **.נ. יחזקאל וולפמן ואח' (פורסם בנבו).**

6 זו גם דעתו של בית המשפט העליון. לעניין מעמדו ותפקידו של בית משפט
7 לענייני משפחה והשלכתו לענייננו, קובע כב' השופט רובינשטיין בבע"מ 164/11
8 כדלקמן:

9 "אכן, משופטי משפחה נדרשים "ידע ונסיון מקצועי בתחום"
10 (כלשון סעיף 2(ג) לחוק) וסדרי הדין המשמשים אותם – בחלק
11 המקרים אך לא בכולם – גמישים על פי הדין מאלה הנוהגים
12 ככלל בבתי משפט השלום. ואולם, הדבר נובע מטיב העניינים
13 הנדונים בפניהם ולא מהיותם ערכאה נפרדת ממערכת המשפט
14 הכללית. כך, לדוגמה, סעיף 8 לחוק, המאפשר "גמישות בנושא
15 ראיות וסדרי דין" (בע"מ 8863/03 פלוני נ' פלונית [פורסם בנבו]),
16 אינו חל על בית משפט לענייני משפחה הן בתובענה לפי חוק
17 הירושה "שעילתה אינה סכסוך בתוך המשפחה" (סעיף 8(ה)
18 לחוק), דוגמת סכסוך בין "אוניברסיטה כירורשת לבין משפחה של
19 המוריש על העיזבון" (ראו בש"א (משפחה תל אביב) 16870/00
20 לזר נ' וולפמן [פורסם בנבו]; ראו גם תקנה 258ב(ג) לתקנות סדר
21 הדין האזרחי, תשמ"ד – 1984). ומנגד, סעיף 8 לחוק על הגמישות
22 הדיונית שהוא מאפשר חל על בית משפט שלום "רגיל" בדונו
23 בתובענות לפי חוק למניעת אלימות במשפחה" (סעיפים 8(ד)
24 לחוק). למצער במישור העקרוני, ההבחנה היא מהותית ולא
25 מוסדית, ועיקרון זה חוזר ותומך – לידידי בהעדפת מבחן המהות
26 (בשולי הדברים אציין, כי תפיסה זו של התאמת סדרי הדין
27 לטיבו ומהותו של הסכסוך, מקשה לקבל מיניה וביה את ההנחה

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים לפני כב' השופט דניאל טרברג

רמ"ש 18-01-29472 ליאמין נ' פלוני ואח'

1 שחיוב אדם להתדיין בבית המשפט עלול, כדברי חברי (בפסקה
2 18) "לקפחו לעומת מתדיין בבתי המשפט האזרחיים", שכן –
3 למצער במישור העקרוני – אם אכן מדובר בסכסוך שמאפייניו
4 "משפחתיים", אין מדובר בסדרי דין מקפחים" אלא בסדרי דין
5 מותאמים). (הדגשה שלי ד.ט.).

6 עמדתו זו של כב' השופט רובינשטיין קובעת בבירור כי כאשר מדובר בסכסוך
7 שהצדדים לו אינם בני משפחה, חל סעיף 8(ה) לחוק, וזאת ללא כל קשר לקרבה
8 בין מי מהצדדים למוריש, וללא היזקקות לשאלה האם היה סכסוך בין המוריש
9 לבין היורש על פי דין שהודר מהצוואה.

10 בהתאם לכך, סדרי הדין המיוחדים לענייני משפחה חלים על סכסוך ירושה
11 שהצדדים לו הינם בני משפחה ואשר עילת הסכסוך היא בתוך המשפחה, ואילו
12 סדרי דין רגילים חלים על סכסוך ירושה בין צדדים אשר אינם בני משפחה
13 ושעילת הסכסוך אינה בתוך המשפחה.

14 לאור זאת אני דוחה את עמדת המשיבים ומקבל את הערעור בנקודה זו.

15 בה בעת, לא מצאתי לקבל את בקשת המבקשת, לפיה ניהול ההוכחות ושמיעת המומחים
16 מטעם בעלי הדין תיעשה עובר למינוי מומחה על-ידי בית המשפט.

17 סעיף 130(א) לתקנות סדר הדין, מעגן את סמכות בית המשפט למינוי מומחה מטעמו:

18 "בית המשפט או הרשם רשאי, בכל עת ולאחר שנתן לבעלי הדין
19 הזדמנות נאותה להשמיע את טענותיהם, למנות מומחה או
20 מומחים לענין במחלוקת בין בעלי הדין (להלן – מומחה מטעם בית
21 המשפט)".

22 סמכות בית המשפט למינוי מומחה, קיימת אפוא "בכל עת" ואינה תלויה בהגשת או אי-
23 הגשת חוות דעת מומחה מטעם הצדדים. באשר למתן "הזדמנות נאותה" להשמעת טענות
24 בעלי הדין - דבר זה נעשה במסגרת סיכומי הצדדים בכתב, שהוגשו לבית משפט קמא.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים לפני כב' השופט דניאל טפרברג

רמ"ש 18-01-29472 ליאמין נ' פלוני ואח'

- 1 בנוסף, היקף וטיב החומר שיימסר למומחה מטעם בית המשפט, הוא עניין דיוני מובהק
2 הנתון לשיקול דעת הערכאה המבררת, ואין כל מקום להתערב בו.
- 3 אין באמור כדי למנוע מכל אחד מהצדדים להביא בפני בית משפט קמא ראיות עובדתיות
4 להוכחת התנהגות המנוחה.
- 5 לאור כל האמור לעיל, ובהתאם לסמכותי מכוח תקנה 407 ותקנה 410 לתקנות סדר הדין,
6 אני מקבל את הערעור, ומורה כדלקמן:
- 7 א. ההליך המתנהל בין הצדדים בפני בית המשפט קמא, אינו סכסוך שעילתו "בתוך
8 המשפחה". ועל כן יש לאפשר הגשת חוות דעת מומחים מטעם בעלי הדין.
- 9 ב. לאור האמור, לבית משפט קמא יש הסמכות ליתן הוראותיו לעניין עיתוי מינוי
10 המומחה מטעמו כמו גם היקף וטיב החומר שיימסר לו.
- 11 ג. אין בהחלטה זו כדי לקבוע דבר בנוגע לעניינים המהותיים שבמחלוקת בין הצדדים,
12 העומדים להכרעה בפני בית משפט קמא.
- 13 ד. לאור התוצאה אליה הגעתי, טיב ההליך, והיות המשיב מיוצג על-ידי הסיוע
14 המשפטי, לא ייעשה צו להוצאות.
- 15 ה. ההוצאות שנפסקו לחובת המבקשת בהחלטה מיום 28.12.2017, מבוטלות.

העתק ההחלטה יישלח לצדדים.

ניתן היום, כ"ז אדר תשע"ח, 14 מרץ 2018, בהעדר הצדדים.

דניאל טפרברג, שופט

22
23
24
25

**בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כב' השופט דניאל טפרברג**

רמ"ש 29472-01-18 ליאמין נ' פלוני ואח'

1

פירושים